

ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΛΑΡΕΤΗ

τὰ Ρόδα τῶν Χριστουγέννων

ΔΡΑΜΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

- ~~ ΚΥΡΙΑ ΒΥΔΕΝ
~~ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ
~~ Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΔΥΡΕ

-- Αιθουσαίσογαίου σικήματος ἐν ἔξοχῃ.
— Ρυθμὸς XVIII αἰώνος.
— Αριστερά τῆς αιθουσῆς τράπεζα· ἐπ' αὐτῆς βιστία, χειρόγραφα, ἔγγραφα.
— Παράθυρον πρὸς τὸν κῆπον.
— Μεγάλα δένδρα, ἄνθη.
— Θερμὸς ἥλιος ὥραιας φθινοπωρινῆς ημέρας.

* ΟΠΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΔΘΟΝΤΟΣ *

* Μου φαίνεται ὅτι σᾶς βλέπω ἀκόμη χορεύονταν μαζὲν τον.... Ἐχόρενε παλά!.... *

Σ Κ Η Ν Ή Ι

Ο Ἐπίσκοπος — Μαγδαληνή

Ἡ Μαγδαληνή, γηραιά οἰκονόμος τοῦ Ἐπισκόπου, φέρουσα χονδροειδῆ ἐνδυμασίαν χωρικήν, σερβίτρει εἰς τὸν παρὰ τὸ παράθυρον νωχελῶς καθήμενον ἐπίσκοπον τὸν καφφέ του, ἐπὶ μικρᾶς τραπέζις παραπλεύρως κειμένης.

Ο Ἐπίσκοπος ἔχει ἑστραμμένον τὸ βλέμμα πρὸς τὸν κῆπον. φαίνεται δὲ ἀπολαμβάνων τῆς φρασίας θέας.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.

Χ! Τί καλὰ ποῦ εἶναι ἐδῶ, καλὴ μον Μαγδαληνή. Πόσον θὰ ἡμῖντε εὐχαριστημένος ἄν μποροῦσα νὰ μείνω λόγο καιρὸν ἀκόμη μακρινὰ ἀπὸ τὰς φροντίδας καὶ τὸν κόπον τῆς διουκήσεως Ἡ ἀδειά μον τελειώνει καὶ ἡ Ἐπισκοπή μον μὲ καλεῖ πάλιν εἰς τὸ καθηκόν μον Τί νὰ γείνη; "Ἄχ! " Οταν θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα ἐκείνη, μὲ πόση λύπη θ* ἀφήσω τὸ ὥραῖον μον τοῦτο ἐφημιτήριον! Τί ησυχα ποῦ περνῶ. . . . "Ἐδῶ! Τί εὐλογημένα!

ΜΑΓΛΑΛΗΝΗ — (Μεδιῶσα.) "Ἄγιε Πάτερ μον, ἀλλὰ κ* ἐκεῖ θὰ ἥσθε ἐπίσης εὐχαριστημένος. "Ἄμα πάτερ στὴρ Ἐπισκοπή σας θὰ εῦρετε πάλιν δόλους ἐκείνους ποῦ σᾶς ἀγαποῦντι τύσον.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Τοὺς παπάδες μον;

ΜΑΓΛΑΛΗΝΗ. — Τοὺς πιωχοίς σας!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — "Α! Αντοί ἔχουν τὴν συνήθειαν νὰ μοῦ γράφουν καὶ ἐδῶ ἀκόμη, ποῦ ἔχουμα νὰ λάρῳ λόγον ἀέρα....Κ* ἔγω τί νὰ κάμω; Τοὺς ἀπαντῶ! Βλέπεις δὲρ μπορῶ νὰ τὸν ἀφήσω χωρὶς εἰδήσεις μον!..."

ΜΑΓΛΑΛΗΝΗ. — Καὶ πολὺ συγχάς μάλιστα Πάτερ μον. — "Εζετε καταξοδευθῆ σὲ γραμματόσημα, αὐτὸ τὸ καλοκαῖτο—Καὶ ἂν ἡταν μόνον τὰ γραμματόσημα...."Αλλ* εἶναι ἐκεῖνο ποῦ περιέχουν τὰ γράμματα....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Τί τὰ θέλεις Μαγδαληνή, στὴρ ἔχοκή, κάμινοι οἰκονομίας, πρέπει κατόπιν νὰ μοιράσω....

ΜΑΓΛΑΛΗΝΗ. — Μ* ἐκείνους ποῦ δὲρ κάμινον.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — "Ε! Τί θέλεις τώρα, καὶ οἱ πιωχοὶ νὰ κάμινον οἰκονομίας....

ΜΑΓΛΑΛΗΝΗ. — Οἱ πιωχοί, ὅχι! *Αλλ* οἱ ἐπαῖται, — Εἶναι πάντα οἱ ἕδοι ποῦ ζητοῦν, πάντα οἱ ἕδοι Πάτερ μον.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Πιθανὸν Μαγδαληνή, διώτι εἶναι πάντοτε οἱ ἕδοι ποῦ ὑπέρφερον

ΜΑΓΛΑΛΗΝΗ. — Μόνον, ποῦ εἶναι ἄδικο νὰ στερηθαί κανεὶς δι* ἀνθρώπονς, οἱ δοποὶ περγοῦν τὴ ζωή τους ἐπαιτοῦτες.. .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—*Αλλὰ καὶ μὲν Μαγδαληνή, μῆπως στεφοῦμας ἔχει τίποτε; Μήπως τὸ αὐγά ποῦ μοῦ ἔφερες ποὺ δὲλγίου δὲν ἔσαι τῆς ὄρας; Μήπως ἐκεῖνο τὸ παπὶ μὲ τῆς μπάμες δὲν ἔτοι αριστούγημα; Νὰ στεφοῦμας.... Εγώ; Εγώ κινδυνεύω ν' ἀμαρτήσω μὲ τὴν λαμπρότητα μον.... Καὶ σ' αὐτὸ φταῖς κ' ἐσὸν λιγάνι.... Βλέπεις ἡ καὶ λέγην τί κάνει;*

МАГДАЛЕНН.—Ω! Πάτερ μου!....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Ναι! Τὸ λέγω καὶ τὸ ὑποστηρίζω, φταῖς καὶ σοι λαμβάνει...
Μοῦ ηὗρες τὴν ἀδυναμία μου: Τὸν καφφέ!.... Ναι, ἀλλὰ σήμερα τὸ πρωτ—Πρόεπι
γὰ στὸ πῶ—Ο καφφές σου, ἔχει μὲν γενοῦ ἀπὸ σίκαλην....

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Τί λέτε Πάτερ μου!... Σίκαλη μὲς τῶν καρφώ!... Ήποτε.... Αστού
θὰ ἡτο ἔγκιληα.... Βλασφημία!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Βλασφημία!... "Όχι δά, μήν είσαι τόσον υπερβολική, μαγαζηνή." — "Όλα σ' αντὸν τὸν κόσμον είναι σχετικά" — "Εστω, δὲν ἔχει σίκαλη, ἀφοῦ μοῦ τὸ πέπλον καὶ ἐγώ τὸ πιστεύω, ἀλλ' ἐντούτοις δὲ καφθέσ σου ἔχει τὴν περιέργη ἀντὶ τοῦ λέει καὶ ἐγώ τὸ πιστεύω, — Εγώ, δοάκις ἥψετο ἡ σειρά μου τὰ ἥματα σιτιστής, την γενοῦσι... Κι' αντὸν είναι πολύν." — "Ἐγώ, δοάκις ἥψετο ἡ σειρά μου τὰ ἥματα σιτιστής, την ἐποχὴν ποῦ ἐσπούδαξα ἀκόμη εἰς τὴν προπαρασκευαστικὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν.

ΜΑΓΛΑΔΗΝΗ.—Πῶς ἐπιλήγομε πάντοτε ὅταν μοῦ λεγεῖ η Ἀγιοτές, οὐδὲ τοι,
ὅτι ὑπὸ καλποτε στὴ Στρατιωτικὴ Σχολή.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Καὶ διατί ἐπελήφτεοι Μαγδαλῆνη;
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.—Ἄλλα, Θεέ μον μ' ὅλο τὸ σέβας ποῦ ἔχω εἰς τὴν Ἀγιάστην

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Τόσο θὰ σοῦ φαίνωμαι περίεργος μὲ τὴν στρατιωτικὴν στολήν; ... "Ε!... "Ε! Μα σκέψου ότι δέν' ἔμαιν καὶ πάντοτε σεβάσμιος καλή μου Μαγδαληνή.... Καὶ ἐγώ ἐφόρεσα ἄλλοτε στολήν... Καὶ παρ' ὅλιγον ωὐ γένεσι στρατιωτικός!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.—Στρατιωτικός!...

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Βεβαιώτατα. Θά ήμηρ τίσσω σύμερα....Θά ήμηρ....Θά ημηρ τίσσω πεθαμένος σε καρκινά γυνιά της Αλσατίας ή Λωδόδαίνης...."Η θά ήμηρ στρατηγός....Έγι αποστολεία....

ΜΑΓΛΑΔΗΝΗ.—Λέν οᾶς φωτάζουμα ὅμως Πανιεώθατε, οὐτε μὲ στόλην στρατιωτῶν οἴμετε μὲ σταθή στὸ πλευρόδι...

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Καὶ ἐν τούτῳ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. — Στὴ Σχολὴ ;
Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — ... Καὶ τὸ περίκονο... Σὲ κἄποι συντάσι τῆς Ἐπισκοπῆς,

Δὲν σᾶς ἀρέσει!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ — Ήως δὲν μ' ἀρέσει;

ΜΑΓΙΑΙΗΝΗ = 'Εαν δὲ Σεβασμότης σας ὀγκοῦσε πραγματικῶς τὸν καρφέ,

δὲν θὰ ἔβαζε τόση ζάχαρι. Ποτὲ δὲν εἶναι πειὰ καφές, αὐτὸς εἶναι σιρόπι!...

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.— Λοιπόν, Μαγδαληνή, μ* ἀρέσει τὸ σιρόπι τοῦ καφέ!...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Κι' αὐτὸς ποῦ σᾶς φαίνεται γιὰ σίκαλη εἶναι ή ζάχαρι. Ξέρετε διτι σήμερα κάνονταν τὴ ζάχαρι μὲ δ', τι δήποτε....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.— Σωστά! "Οπως δὲλα σήμερα γίνονται μὲ τὸ τίτοτε.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— "Ἄς εἶναι.... Καὶ τώρα, Σεβασμώτατε, θὰ ἥθελα πολὺ νὰ ἔβλεπα ἐκεῖνη τὴ φωτογραφία.... Ποῦ εἰσθε μὲ σπαθι!....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.— Θὰ τὴν ἴδης, Μαγδαληνή, ἔχει υπομονήν.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Σπαθι!.... Ἀκοῦς ἐκεῖ.... Καὶ δταν σκέπτεται κανεὶς δτι δ Σεβασμώτατος μποροῦσε νὰ σκοτώσῃ ἀνθρώπους ἀντὶ νὰ τοὺς βοηθῇ.... Ἀντὶ νὰ τοὺς σώξῃ!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.— Μη! "Ετοι εἰν* δ κόσμος.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— "Η Σεβασμότης σας θὰ ἥτιο σιρατάρχης ἀντὶ νὰ γίνη καρδιάλιος... Γὰρ φαντασθῆτε!....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.— Δὲν ὑπάρχουν πλέον στρατάρχαι, καλή μου Μαγδαληνή, καὶ δὲν ἔχω ἀξιώσεις γιὰ καρδιάλιος!....

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Καὶ δμως, Πανιερώτατε... Τὸ κόκκινο χάσσο!....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.— Εἰς τὴν Ῥώμην οἱ καρδιάλιοι εἶναι υποχρεωμένοι νὰ μὴν ἔξ-

Tὴν εἰς τὴν πνευματικὴν παγδαισίαν τῆς Δεκαπενταετηρίδος της, νῦν, μὲ τὴν ἵπο τὰς χρηστοτέρας προσδοκίας ἀναβίωσιν αὐτῆς, ουμμετοχῆς τῆς Δεοποιιδὸς ΚΟΥΛΑΣ Κ. ΖΕΡΒΟΥ, ή "ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΣΤΟΑΣ", μετ' ἴδιαζούσης ὑφροσύνης χαιρετεῖ. Εἶναι, εἰς ἐκ τῶν ενομιστέρων Ἀθηναϊκῶν καλύκων, ἀπὸ τὰς συμπαθετέρας παρ' ἡμῖν φυσιογνωμίας καὶ ἐπὶ τοῦ τριπλοῦ τῆς νεότητος, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς σεμνῆς καλλονῆς στεφάνου, δστις στεφανούντις τῆς ὄντεοφαντάστου κόρης τὸ ἀκινοβόλον μέτωπον, ἀφθονος διασκορπίζεται ὁ πλόντος τῆς πνευματικῆς αὐτῆς διαμορφώσεως καὶ ζηλευτὸν τὸ δάρωμα τῆς καλλιτεχνικῆς τῆς ἰδιοφυίας. Πολύνηλος θυγάτηρ ἀλημονήτον ἀνδρός, δστις ὑπῆρξε τὸ σέμιναμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ, ὑπὸ τὴν νέαν πατρικὴν στέγην πεφύλημένου Θείου, τὸν εὐρυμαθοῦντας καὶ ἐκλεκτοῦ ἡμῶν φίλου κ. Ἰωάννου Γεράκη, ἀρτίως διεπλάσθη καὶ ἐνωρίτατα, διὰ τῶν ἐν τῇ Γαλλικῇ Σχολῇ θριαμβευτικῶν σπουδῶν της, κατέδειξε τῶν καλλιτεχνικῶν καὶ πνευματικῶν αὐτῆς στοιλιμάτων τὰ ἔξαιρετικά χρονίσματα. Αάτοις διάπυνος τῶν Μουσῶν, ἀναπτυχθεῖσα μετὰ θερμῆς ἀφοσιώσεως, ἐν τῇ ενώδει ἀτμοσφαράδη τῆς Ἰδεας καὶ τοῦ Ὡραίου, μετά πάθοντος καὶ αἰσθήματος ἀπαγγέλλοντα καὶ περιπλαθεῖστα διεμηγερέοντα τῶν μονιμοτέρων μας ποιητῶν τ' ἄσματα, νῦν λεπτεύλεπτος, ὠφαῖούμενος ὑπὸ ἐπεράστου ἀντιλήψεως καὶ διανυετας, ἐν ἀρβόν πλάσμα, ἀρμονικώτατον καλλίστενυμα τῆς Δημιουργίας, μία ψυχὴ ἔχουσα τὴν ὠμούτητα καὶ τὸ θέλητρο ἀγγελικῆς ψυχῆς, μέσω τῶν πρώτων δεινῶν τοῦ περιωμένου πληγμάτων, εὔρε τὸν πόρος τὸ Βιβλίον ἔρωτα, τὸν ἀμάχητον διὰ τὰς κεφαλὰς τῶν σοφῶν, ἀλλ' δοτις, δταν φθάση καὶ μέχρι τῆς γυνῆς μᾶς γνωκάς, καταδεικνύει ταύτην ἀληθῶς ἀκούγαστον δαμάστοιαν καὶ τῆς μακρᾶς σκέψεως καὶ τοῦ χρόνου. "Ισον ἡ εἰκὼν τῆς ΚΟΥΛΑΣ ΖΕΡΒΟΥ. "Απιλλαγμένη τῆς συνήθους σχολαστικότητος ἡ νῦν νεαρωτέρα τῶν Ἀιθίδων τοῦ πνευματικοῦ κόσμου, μὲ τὰ ἀφθονα ἐφόδια μαθήσως καὶ λεπτοτάτης παιδεύσεως, διὰ τοῦ ἔργου ἡμῶν, λαμβάνει τὸ βάπτισμα καὶ τῆς φιλολογικῆς αὐτῆς δράσεως.

Διὰ τῆς παραθεσεως τῆς εἰκόνος τῆς ποιητικωτάτης κόρης, τὴν γνωρίζουμεν ἦδη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, καὶ διὰ τῶν σελίδων τῆς "ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΣΤΟΑΣ", παρέχομεν ἐπίσημον τὴν ὄντεοφρόδη ἐμφάνισον της. Εἰς τὴν γῆν τοῦ ξανθοῦ Ἡλίου καὶ τῶν ἱοχρόων ἀνταυγειῶν δὲν ὑπερβάλλει κανεὶς, ἐὰν δμολογήσῃ δτι ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ΚΟΥΛΑΣ ΖΕΡΒΟΥ, προστίθεται εἰς ἴδιαν κάτιον τόπος Ἑλληνικωτάτης μορφῆς, ὑπὸ τὴν εὐγοαμμον τῆς ὄποιας κατατομὴν καὶ τὸ ἐπὶ τῶν χειλέων διαρκῶς ἐπανθοῦν μειδίαμα, λάμπει τῶν γραμμάτων ἡ προσήλωσις καὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ ταλάντου ἡ ἔξαρσης. Ἡ "ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΣΤΟΑΣ", προσκτάται οὕτω πολύτιμον συνεργάτιδα, προσαγγέλλουσαν τὴν αὐγὴν ταλαντούχουν καλλιτέχνιδος καὶ ἐν τῇ Ἱερᾷ Τέχνῃ ἔρασμίας καὶ ἐμπνευσμένης λειτουργοῦ.

έρχωνται παρὰ μὲ ἀμάξι, πιὸ ἐμένα, παθὼς ξέρεις μοῦ ἀρέσει νὰ πηγαίνω πάντοτε
πεζός, ἔστω καὶ ἐὰν ἥματι εἰς τὴν Αἰώνιαν Πόλιν.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Πρόγματι δὲ Σεβασμιώτατος, ἔχει κάποιο αἰσθημα πολὺ βαθύ,
ποὺ δὲν θὰ ἤτανε γιὰ στρατιωτικός...

* ΚΟΥΛΑΚ ΖΕΡΒΟΥ *

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ('Εξαφνιζόμενος).— "Ενα αἰσθημα βαθύ!!... Τί αἰσθημα
Μαγδαληνή;"

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Είσαι, καθώς βλέπω, κάπι περισσότερον από καλή μαγεύσουσα, Μαγδαληνή.... Είσαι ψυχολόγος....

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. — Πώς τὸ εἶπατε Πάτερ μου, ψυχ....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Να! δὲν βάζεις σίκαλη στὸν καφφέ μου καὶ διαβάζεις μέσα στὴν ψυχήν μου. Να! ή ἀγάπη, ή ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον.... Ωραία φράσις.... Ωραία λόγια καλή μου Μαγδαληνή.... δὲν εἰν' ἀνάγκη νὰ σους τὰ ἔξηγήσω, νὰ τὰ ἔξηγήσω σὲ σένα ποῦ ἀγάπησες τόσο πολὺ τὸν ἄνδρα σου, ποῦ ἀνέθρεψες μὲ τόσην ἀφοσίωσι τὰ παιδά σου, καὶ λατρεύεις τὰ ἐγγόνια σου!.... Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον.... Αὐτὸς τὸ αἴσθημα περιέχει ὅλα τὰ ἄλλα!.... «Ολα!... Καὶ ὅμως πᾶς τὸ ἔξεντελίζοντας.... Πῶς τὸ παρεξηγοῦν!....» «Ἀγαπῶ!.... Λέμε: ἀγαπῶ τὸν καφφέ καθὼς καὶ «ἀγαπῶ τοὺς πτωχούς.» Είναι καθὼς βλέπεις ἡ ιδία λέξις.... Καὶ τὸν εἶναι καὶ τὸ ίδιον πρᾶγμα!...

Τόσα Μαγδαληνή θ' ἀναπανθότι λιγάκι.... Είναι τόσον ωραῖα.... Τόσον ἥσυχα ἐδῶ.... Λοιπὸν ἐπιθυμῶ νὰ μὴ μ' ἐνοχλήσῃ κανέις, ἀπολέντως κανέις, ώς τὴ μία—μιά μων δὲν είμαι ἐδῶ γιὰ κανένα ἀπολέντως....

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. — Ποιὸν καὶ λέγετε!

(Ἐξέρχεται, ἐνῷ ὁ Ἐπίσκοπος τοποθετεῖ τὴν πολυθρόναν τοῦ πλησιέστερον τοῦ παρούσην—Παρατίθει ἐμπρός του μειδιών, εὐτυχῆς, ἥρεμος....)

Σ Κ Η Ν Η Ι I

Ο Ἐπίσκοπος μόνος

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Υπάρχει εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς κάθε ἀνθρώπου μία μεγάλη δύσης ἐγωϊσμός! 'Εγὼ εἰμ' εὐτυχής, διότι είμαι μόρος.... Είσαι μαρούλι ἀπὸ τοίνυν σου βιού, καὶ αὐτὴ ἡ ἀπομάρουνσις, σοῦ ἀρέσει, σὲ θέλεις.... Αηδονεῖς, ἀπολαμψάνεις, ἥσυχάζεις.... Καὶ ὅμως, ἐκεῖ κάτω, ἡ ἀθλιότης ἐπακολουθεῖ, ἡ αἰσονία ἀνθρωπίνη ἀθλιότης.... Παραλογοῦμαι γιὰ ἔναν καφφέ, ἐπειδὴ ἔχει κάπιος ὑπόλιτος γεῦσιν.... Πόσον πικροτέρα είναι ἡ υπαρχής γιλιάδων ἀνθρώπων, οἱ ὄποιοι, ποτέ, ποτὲ εἰς τὸν βίον των δὲν ἀπήλανσαν τὴν γλυκύτητα ὀλίγης ἀναπαύσεως, ὅπως τὴν ἀπολαμψάνω ἐγὼ τώρα....

'Ἐρ τούτοις ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐκτελῶ τὸ καθῆκόν μου, ὅπως εἰμπορῶ καλύτερα.... Βοηθῶ δέον δύναμαι, προσπαθῶ γὰρ σφίσω, ἀγαπῶ τὸν πλησίον μου, ὅπως ἐλέγει καὶ πρὸς δύναμον ἡ Μαγδαληνή.... Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον.... Ἡ ἀγάπη.... Ἡ ἀγάπη.... Ομολογῶ ὅτι ἡ λένοις δὲν οὖν τὸν μεγάλων προβλημάτων εὑρίσκεται ἐν τῇ λέξει ταύτῃ! Λέν ύπάρχουν κοινωνικά ζητήματα, ύπάρχει μόνον ἐν ζήτημα ἥθισης, ἐν ζήτημα ἀδελφοποίησεως τοῦ κόσμου.... «Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.» (Ἀποτόμως.) Καὶ ὅμως, νὰ μία κατηραμένη ἀράχνη, ὡς ποτὲ ποτέ πατέρας πιωχῆς μαίγας.... 'Α! Φέναις!.... Φέναις!.... (Ἐγείρεται καὶ κτυπᾷ ἐπὶ τοῦ ιστοῦ τῆς ἀφάχνης.) 'Ἡ μνήγα ἐσώθη!.... 'Αλλ' ἡ ἀράχνη δὲν θὰ προγενεματίσῃ σήμερα.... Συμβιβάσατε λοιπὸν τὰ πράγματα!.... Πῶς καὶ κατὰ ποτὸν τρόπον, θὰ δώσῃ τις εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ φάγουν...

Σ Κ Η Ν Η Ι I I

Ο Ἐπίσκοπος—Μαγδαληνή

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. — Σεβασμώτατε, σας ζητῶ συγγράμμην....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Τί εἶναι Μαγδαληνή;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. — Μία κνοία.... Είναι μία κνοία.... Πολὺ καλή.... Επιμένει νὰ ἴδῃ

τὴν Σεβασμότητά Σας....Ξείρει πῶς εἰσθε ἐδὼ στὴν ἔξοχή...."Εχει ως οᾶς ζητήση μὴν χάρου....Σᾶς παρακαλεῖ ρὰ κυπτάζετε αὐτὴν ἐδὼ τὴν κάρταν της....Είναι ἀπὸ τὴν 'Ανξέρο....Μία κνοῖα ἀπὸ τὴν 'Ανξέρο.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — 'Απὸ τὴν 'Ανξέρο; Μπά;... "Αχ! Αὐτοὶ οἱ ογκατοιῶται!... Γιὰ ρὰ ἴδομε τὸ ἐπισκεπτήριον!... (Η Μαγδαληνὴ τῷ διδει τὸ ἐπισκεπτήριον. Λαγινώσκει.) Κυρία 'Αμαλλα χῆρα Βυδέν! ("Εκπληκτος) . . . 'Η κνοῖα Βυδέν! . . .

ΜΑΓΛΑΛΗΝΗ. — Θὰ δεχθῇ ἡ Σεβασμότης σας αὐτὴν τὴν κνοῖαν;

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — ('Αφιμημένος). 'Εγώ;... "Αρ θὰ δεχθῶ τὴν κνοῖαν Βυδέν; . . . "Ας εἰσέλθῃ . . . Οδήγησό την ἐδὼ. . . . 'Η κνοῖα Βυδέν! . . .

('Εγιέρεται ἐκ τῆς ἔδρας του ὀλίγον τεταραγμένος—Συγκαλέπτει ταχέως τὴν συγκίνησιν του. Η Μαγδαληνὴ εἰσάγει τὴν κυρίαν Βυδέν, γυναῖκα καπως ὠριμον, ἀπλούσιατα, σχέδον πτωχικά, ἐνδεδυμένην.)

Σ Κ Η Ν Η IV

Ο 'Επισκόπος—Κυρία Βυδέν

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Πῶς!.. Σεῖς κνοῖα!... Σεῖς ἐδὼ στὸ Παρόν; 'Η μᾶλλον στὴν βὶλ-δ' 'Ωβραί!..

Κα ΒΥΔΕΝ. — Μὲ ἀναγνωρίζετε λοιπὸν Σεβασμότατε;

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Πῶς δὲν οᾶς ἀναγνωρίζω!... Άντι μετεβλήθητε καθόλου, μ' ὅλα τὰ . . .

Κα ΒΥΔΕΝ. — . . . Μ' ἥτα τὰ χρόνια. . . . Μπορεῖτε ρὰ τὸ εἰπῆτε Πανιερώτατε . . .

. . . Καὶ μὲ ὅλα τὰ βάσωα.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Βάσωα;

Κα ΒΥΔΕΝ. — "Ετοι είναι ἡ ζωὴ Σεβασμότατε . . . "Αἶλως τε οεῖς εἰχατε τὴν καλωσύνην ρὰ μοῦ γράψητε ὀλίγας παρογορητικὰς λέξεις τὴν ἐποχὴν ποῦ ἀπέθανεν ὁ οὐνυγός μου. . . . Μὲ εἰχε τόσῳ πολὺ συγκινήσει ἡ ἐπιστολὴ σας ἐκείνη τότε . . .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Καὶ ἡ ἴδικὴ μου ὄμως ἡ συγκάνηση δὲν ἡτο μικρὴ ὅταν εἴδα τὸ ἀγγελήριον τοῦ θαράτου. Συνεκινήθητο διότι μ' ἐνεθυμήθητε κατὰ τὴν ἀτυχῆ ἐκείνην σιγμήν . . . Πόσος . . . Πόσος καρός ρὰ ἦνα δρά γε ἀπὸ τότε; . . .

Κα ΒΥΔΕΝ. — "Εξ ἔτη! . . . Καὶ αὐτὰ τὰ ἔξ ἔτη, μόνη, κωδὶς κανὲν στήριγμα, καμμίαν χρηματικὴν βοήθειαν . . . Ό ἄδρας μου, ἐσπατάλησε, μαζὲν μὲ τὴν μικρὰν προτίκα δὲν τὴν περιονοίαν του. Προσεπάθησα ρὰ ξαναχίσω τὴν ζωὴν μου, δῶς σημερα, ρὰ τὴν ξαναχίσω . . . "Εργαζομένη. Πιθανὸν ρὰ ἐνθυμῆσθε Σεβασμότατε, διό ως κύριον κατειγνόμην μὲ τὴν φιλοκογίαν; — "Αλλοτε λοιπὸν συνέθετα στήριγμα, οἱ ὄποιοι . . .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — Οἱ ὄποιοι ἥσαν πολὺ ποιητικοί, πολὺ λεπτοί! . . .

Κα ΒΥΔΕΝ. — Λοιπόν, μὴ ἔχοντα κανένα πόδον ζωῆς, καὶ μὴ γνωρίζοντα κανένα—ἐπάγγελμα. — Οἱ γορεῖς μον, δυστυχός, δὲν ἐφόρτιον ποτὲ ρὰ μὲ μάθοντι κανένα—Προσεπάθησα ρὰ θέσω εἰς ἐνέργειαν τὰς μικρὰς μον γνώσεις—Διὰ ρὰ ζήσω, καὶ ὅπως δὰ ἐγενόμητρ ϕάλπτοια ἡ θά ἔξωγράφιξα βεντάλλιες καὶ κομφοτεγχήματα, σιγγράφω . . . "Εγοραψε μερικὰ βιβλία. . . "Ω! Πολὺ ἀσήμαντα καὶ μικρὰ βιβλία. . . Είναι γὰ τὰ παιδιὰ . . . Βιβλία διδακτικὰ . . . Καὶ γράφοντα αὐτὰ τὰ βιβλία φαντάζομαι διτι είμαι κορήσιμος καὶ εἰς ἀλλας μητέρας.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — "Ε! Λοιπόν;

Κα ΒΥΔΕΝ.—Λοιπὸν Σεβασμιώτατε, ἐπειδὴ πρόκειται σήμερα νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ ἐν ἀπ’ αὐτὰ τὰ βιβλία, λαμβάνω τὴν τόλμην νὰ σᾶς ἐνοχλήσω... Θὰ ἥθελα νὰ παρουσιάσω αὐτὸ τὸ βιβλίον εἰς ἔνα διαγωνισμὸν τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.... Διὰ τὸ πρῶτον βραβεῖον... Καὶ ἡλθα ἐγὼ ἡ ἰδία στὸ Παρίσι, διὰ νὰ τὸ ἑποβάλω.... Ἀλλως τε δὲν κατοικῶ καὶ ποὺ μακρὰν....Στὸ Βεργόν.—Ο βίος εἶναι ἐφθηνότερος ἐκεῖ....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Ἄλλα.... Ἀγαπητή μου κυρίᾳ... Ἔνα πρῶτον βραβεῖον....

* ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ *

Ἀπαρουσιάζων τὸν ἐπισκοπικὸν δακτύλιον εἰς τὴν κυρίαν Β ν δὲ ν : Ὁ δακτύλιος μου . Ὁ δακτύλιος τῶν ἀρρενώνων μου μὲ τὴν αἰώνιότητα. *

στατα εἰς αὐτὸν ; Τὸν ἐγνωμόσατε ἄλλοτε στὴν Ἀντέρ δὲν εἰν * ἔτοι ; "Οταν εἴμεθα "Οταν ἥμηρ νέος

Κα ΒΥΔΕΝ.—Μάλιστα Σεβασμιώτατε τὸν ἐγνώμονα κάποτε. Καὶ ἀκριβῶς δι· αὐτὸ δὲν θὰ ἥθελα νὰ ἐπαναφέρω τέτοιες ἀναμνήσεις.... Θὰ εἴναι σκόμην εἰς πολὺ στενόχωρον δέσιν

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Εἰς στενόχωρον θέσιν ; Τώρα καταλαμβάνω ἀκόμη ὅληγώτερον, ἡ μᾶλλον δὲν καταλαμβάνω τίποτε !

Κα ΒΥΔΕΝ.—Ο κ. Τουρνιέρ, δὲν πιστεύω, ἀπὸ τὴν παλαιὰν συγχορεύτριαν,

**Η Γαλλικὴ Ἀκαδημία...* Γνωρίζετε πολὺ καὶ ὅτι δὲν εἶμαι μέλος τῆς Ἀκαδημίας... Δὲν καταλαμβάνω τὸ θέλετε νὰ εἰπῆτε

Κα ΒΥΔΕΝ.—Θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἀμέσως Σεβασμιώτατε Μοῦ εἰπαν ὅτι ὁ κ. Τουρνιέρ... Ὁ κόμης δὲ Τουρνιέρ

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—(Δυσανασχετῶν καπας). Ὁ κ. δέ Τουρνιέρ ἔχει μεγάλην ἐπιδόσιην εἰς τὴν ἐπιτροπήν, καὶ ἐὰν αὐτὸς ἥθελε νὰ δεῖξῃ κἄποιο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ βιβλίον μου....

Κα ΒΥΔΕΝ (Συνεπαλμένως).—Μάλιστα, ὁ κ. δέ Τουρνιέρ, ἔχει τόσην ἐπιδόσιην καὶ φυσικά πρέπει νὰ ἔχῃ, τότε διατί δὲν ἀποτείνεσθε ἀπλού-

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—*Αλλ: ἔὰν ὁ κ. δέ Τουρνιέρ, ἔχει τόσην ἐπιδόσιην καὶ φυσικά πρέπει νὰ ἔχῃ, τότε διατί δὲν ἀποτείνεσθε ἀπλού-

τὴν ὄποιαν ἐγγώρισεν ἀλλοτε,· νὰ ἔχῃ παρὰ μίαν πολὺ ἀμυδρὰν ἀνάμνησιν. . . . Άεν μπορῶ νὰ πᾶ δυσάρεστον, ἀλλά. . . .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—'Αλλά. . . . 'Αλλὰ δὲν καταλαμβάνω τίποτε πλέον. . . . 'Αλλὰ ό κ. δέ Τουρνιέρ. . . . Ναι, ό κ. δέ Τουρνιέρ. "Ε! λοιπόν! . . . 'Αλλὰ δὲν ἦτο, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, στοὺς χρονίς ποι ἔδιδεν ἡ Νομαρχία. "Ἐνθυμοῦμαι πολὺ καλά. . . . "Ἐνας ἀπὸ τοὺς πλέον εὐνοούμενος οὓς χρευτάς. . . . Νομίζω δι τὰς βλέπω ἀκόμη χρεύονταν μαζύ τον. . . . "Ἐχόμενε καλά. . . . "Α! "Ητο θαυμάσιος χρευτής! . . .

Κα ΒΥΔΕΝ.—'Αλλὰ Σεβασμιώτατε, ἂν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἐνθυμοῦμαι. . . . Καὶ οεῖς. . . . Καὶ σεῖς εἰσθε τέλειος χρευτής! . . .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—'Εγώ;

Κα ΒΥΔΕΝ.—Βέβαια, εἰσθε. . . . (Προσπαθεῖ νὰ ενθρη τὴν κατάλληλον λέξιν.)

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—'Ω! Μπορεῖτε ποιὼν καλά νὰ τὸ εἰπῆτε! . . . "Ημην εὐκάλητος. . . . Καὶ δὲν εἴμαι πλέον! . . . "Ἐνας καὶς χρευτής! . . . "Ο Επίσκοπος Δυγέ χρεῖτον ὑπὸ τοὺς ἥχους τοῦ βάλς τῶν ὁδῶν! Τῶν ὁδῶν! . . .

Κα ΒΥΔΕΝ.—'Ρόδων τῶν Χριστουγέννων! . . .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Τὰ ρόδα τῶν Χριστουγέννων! (Σιωπᾶς ὀλίγον συγκεκυνη- μένος καὶ παρατηρεῖ τὴν κ. Βυδέν ερωτηματικῶς.) Διατὶ μοῦ δημιλεῖτε διὰ τὰ ρόδα τῶν Χριστουγέννων; . . .

Κα ΒΥΔΕΝ.—Διότι τὸ βιβλίον, τὸ ὄποῖον θὰ ἥθελα νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν 'Ακαδημίαν εἴναι ἔνα βιβλίον βοτανικῆς. . . . "Ἐργον χρήσιμον εἰς τὰ ἥθη, λέγει τὸ κείμενον τοῦ διαγωνισμοῦ. . . . Τὸ ὀνόμασα: **Περίπατος διὰ Μέσου τῶν Λουλουδιῶν μου**. . . . "Ηθελα νὰ ἔβαζα: Μία ἐκδρομὴ γύρω ἀπὸ τὸν κῆπον μου. . . . "Άλλ." ἐπροτίμησα τὸ πρῶτον. . . . Καὶ, διδάσκοντα ν" ἀγαποῦν τὰ ἄνθη, προτρέπων ν" ἀγαποῦν τὸν ἄνθρωπον. . . . "Υπάρχει ἔνα μάθημα καὶ παράδειγμα ἡ θιμῆς εἰς ὅλα, εἰς ἔνα μενεχέ, εἰς ἔνα τριαντάφυλλο. . . . (Διδει τὸ βιβλίον εἰς τὸν Επίσκοπον.)

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.(Φυλλομετρῶν τὸ βιβλίον). —Σκιαδιανθῇ! Μηκωνοειδῆ! . . .

Μονοκοντήδονα! . . . "Ω! Τὰ κακόμοιρα τὰ παιδιά! . . .

Κα ΒΥΔΕΝ.—"Ω! Μένατε ἥσυχος! Άεν γράφω αὐτὰς τῆς ὀνομασίες, παρὰ διὰ νὰ προσθέσω διτὶ πρέπει μὲν νὰ τὰς μάθουν καὶ ἂς τὰς ἔχασσονταν ἀμέσως! . . . Παραδείγματος χάρων, τὰ δαφνοειδῆ, τὰ ὄνομάζω ἀπλῶς: «Δάφραι» κ.τ.λ.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.(Αναγινώσκων) —«Τὸ 'Ρόδον τῶν Χριστουγέννων», ἄνθος καὶ μειδίαμα τοῦ κειμῶνος. . . . » Τί σύμπτωσις! . . . "Ανοιξα σ' αὐτὸν τὸ μέρος σᾶν νὰ τὸ ἔκαμα ἐπίτηδες. . . . Διότι, θὰ τὸ πιστεύετε, ἀγαπητὴ κυρία, ραΐ, θέλω νὰ σᾶς κάμω μίαν ἐκμνστήρηενσι... Μάλιστα... Μίαν ἔξομολόγησον... Θὰ πιστεύετε, λοιπὸν διτὶ, ὁσάκις ἀνέφερον ἐνώπιον μον, αὐτὸν τὸ ὄνομα: «'Ρόδον τῶν Χριστουγέννων», δὲν ἐπέρασεν οὔτε μία φρούριος καὶ οισομένα. . . . Τὴν τεάνιδα, εἰς τὴν ὄποιαν ἔνας πτωχός, μαθητής τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς. . . . "Ἐνας μέλλων ἀξιωματικός—Μόλις εἶχε τελειώσει ὁ πόλεμος τῆς Ιταλίας. . . . Είχαμε τικήσει ἐνδόξως εἰς τὴν Μαγεντίαν καὶ εἰς τὸ Σολφερίνον! . . . Τέτοιος πόλεμος! "Ητο πάρα πολὺ προκλητικό! —Προσέφερεν, εἰς ἔνα χρόν, δύο η τρία ρόδα τῶν Χριστουγέννων, κομμένα μέσα ἀπ' τὸν κῆπο τῶν πτωχῶν γονέων του...

Κα ΒΥΔΕΝ.—"Ω! Ενθυμοῦμαι...

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—"Α! Αὐτὰ εἴναι ὄνειρα σβυσμένα! . . . Χαμένα γιὰ πάντα μέσον τὴν ὄμιχλην τοῦ παρελθόντος! . . . Γιατὶ θὰ ἡμάρτανον, ἂν εἴλεγον, μέσον τὸν καπνὸν τῶν θυμαμάτων! . . .

Κα ΒΥΔΕΝ.—'Εάν ετολμοῦσα, Σεβασμώτατε, θὰ σᾶς ἐξεμωτηρευόμην κι' ἐγὼ κάπι τι. Θὰ ἔξωμολογούμην, ζητοῦσα ἀπὸ σᾶς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Λέγετε. . . . Ἐξακολουθεῖτε. . . .

Κα ΒΥΔΕΝ.—Λοιπὸν ίδού. . . . Σκεπτομένη ἀπὸ τὸ μπουκέτο ἀπ' τὰ ἀσπορα τριωντάφυλλα—"Ω ζητῶ ἐκ τῶν προτέρων ἀπὸ τῆς Πανιερότητάς Σας, ονυγγρόμην—Μάλιστα σκεπτομένη ἀπά, ἔγραψα ὑπ' αὐτὸν τὸν τίτλον «Τὰ Ρόδα τῶν Χριστουγέννων», ἔνα θεατρικὸν ἔργον. . . .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Καὶ μήπος ἔρχεσθε διὰ τὰ ουστήρων τὸ ἔργον οας εἰς τὸ Γαλλικὸν Θέατρον;

Κα ΒΥΔΕΝ.—"Ω! Σεβασμώτατε! . . . "Οχι. Τὸ ἔργον μου ἐπαίχθη ἥδη. . . . "Υπὲρ κάπουν ἀγαθοεργοῦ ουκοποῦ. . . . Καὶ μάλιστα ἐὰν ετολμοῦσα, θὰ σᾶς ζητοῦσα, ώς χάρω, τὰ ἔρχεσθε εἰς τὸ βάθος ἐνὸς θεωρείου, διὰ τὰ τὸ ἀκούσετε. . . .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—"Ω! . . .

Κα ΒΥΔΕΝ.—Ἐίμαι γὰρ τοὺς πτωχούς! . . .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Ναί, ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἔχω πατήσει εἰς θεατρον ἀπὸ. . . . Ἀπὸ τὴν 'Ανξέρ. . . . Ἐπαίξε τότε ἡ 'Ραχήλ. . . . Καὶ ἐπήγανα πάντοτε οτὰ πρότα καθίσματα τῆς πλατείας μὲ τὴν οὐλήν μου. . . . Ἀλλὰ τώρα, κυρία Βιδέρ, τὸ θέατρον μοῦ είναι ἀπηγορευμένον. . . . Καὶ δύως, προσχθὲς μοῦ συνέβη κάπι, πραγματικῶς πολὺ περιεργον. . . . Καθὼς θὰ ἡξεύρετε εἴχαμε πρὸ ἡμερῶν πανήγυριν, βλέπω λοιπὸν ἔνα ἰερέα, ὁ ὅποιος ἀκούμβιομένος οτὸν κορδὸν δένδρον, πληρίου ἐνὸς ἡπαυθρίου θεάτρου, ἐκάπνιζε μακαρίως τὴν πίταν τον. Τὸν πληριάζω, καὶ μὲ τὸν τόνον αὐτηρῷ, τοῦ λέγω: «Τὸ τὰ καπνίζῃ τις δὲν είναι ἀμαρτία, ἀλλὰ μοῦ φανεται δι τοῦ δὲν είναι πρέπον, μέοσα εἰς δημόσιου μέρους τὰ εἴργισκεται ἔνας ἰερεὺς μὲ τὴν πίταν οτὸν οτόμα!»—«Μὲ ουγκωρεῖτε, μοῦ ἀπαντᾶ ἀπαθῆς ὁ ἰερεὺς, είναι τὸ διάλειμμα τῆς πρώτης πράξεως καὶ ἔκονδρόζουμι ὀλίγον, ἐγὼ παίξω τὸν «Αθεσσαν Κωνσταντίνον» στὸ δπλανὸν θέατρο!» "Ωστε βλέπετε δι τοῦ ἀκούσιούς μου είδορ τὸν 'Αββᾶν Κωνσταντίνον! . . . Καὶ ἡ μονοική, σᾶν τὰ ἥδελε καὶ αὐτὴ τὰ μὲ εἰρωνευθῆ, ματεύετε τί ἐπαίξεν ἐκείνη τὴ στιγμή; . . . "Οχι; . . . Λέν φαντάξεσθε; . . . Ἐπαίξε τὸ βάλς ἐκεῖνο τῶν παληῶν χρόνων, τὸ βάλς ποῦ ἐπαίζετο ἄλλοτε στοὺς χρονίς τῆς Νομαρχίας, τὸ βάλς τῶν 'Ρόδων! . . .

Κα ΒΥΔΕΝ. (Άφελώς ἀλλὰ συγκεκινημένη).—"Ε! Λοιπὸν Σεβασμώτατε, είναι ἡ κωμῳδία μου. Τὸ πάθημα μᾶς πτωχῆς γυναικὸς μὲ λευκὰ μαλλιά, ἡ ὅποια ἐπανευρίσκει μερικὰ ἀσπρα τριωντάφυλλα λημονημένα μέοσα σ' ἔνα βιβλίο καὶ λέγει, γιατὶ ἀρά γε ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος τὰ είχε δώσει ἄλλοτε, δὲν εἶπε τίποτε. . . . Τότε. . . . Όταν τὰ ἔδιδε;

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. (Σοβαρῶς). Πεθανὼν τὰ είχε λόγους, διὰ τὰ μὴ ὄμιλήσῃ!

Κα ΒΥΔΕΝ. Λέν είχε παρὸ μόρον ἔνα λόγον.... "Οτι. . .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. Σιωπήσατε.... "Η μᾶλλον, ἐπειδὴ ὄμιλοῦμε δι τὸν τὰς ὀπτασίας, ἂς ἐξακολουθήσωμεν, φερό δμεν οι δμως ἐπιεικῶς.

Κα ΒΥΔΕΝ. "Οτι δὲν ἀγαποῦσε τὴν νεάνιδα ἐκείνην....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. "Οτι ἡ νεάνις ἐκείνη ἀγαποῦσε ἄλλον!

Κα ΒΥΔΕΝ. "Άλλον!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. "Άλλον, ὁ ὅποιος ἔφερεν ὠραῖον, πολὺ ὠραῖον ὄνομα, ὁ ὅποιος ἦτο θελκτικώτατος, καὶ ἔκαψε τότε ποιήματα μὲ ποιὸν αἰσθημα καὶ χάρω. Δέν ουνθέτει ποιήματα πλέον—Τώρα καταγίνεται μὲ τὴν πολιτικὴν καὶ μὲ τὴν 'Ιστορίαν. Ναί, ἀλλ' ἄλλοτε σινέθετε στίχους. Καὶ ἡ νεάνις ἐκείνη, τοὺς ἥκουε μαγευμένη, καὶ ὁ μ-

καὶ μαθητὴς τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς—*Τίος* ἐνὸς ἑδωδιμοπόλου εἰς τὴν Ἀγρέα, ὁ δποῖος ἔξωδενσεν ὅτι εἶχε καὶ δὲν εἶχε διὰ νὰ κατορθώσῃ γὰρ σιαγάνην τὸν τιὸν τοῦ εἰς τὴν Σχολὴν—**Επένδετε τί τοῦ ἥροετο νὰ κάμη ὁ πτωχὸς αὐτὸς μαθητής;* Τοῦ ἥροετο νὰ σύνῃ τὸ ξῖφος, τὸ ὄποιον τοῦ ἥτο ἐντελῶς ἀκοντον καὶ νὰ τὸ διασταυρώσῃ μὲ τὸ ξῖφος τοῦ κ. δὲ Τουρνιέ! Οἱ όποιος ἀπέφευγεν ἐπιμελῶς πᾶσαν προκλητικὴν στάσιν.

Κα BYΛΕΝ.—Ο κ. Τουρνιέ;

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Ο κόμης δὲ Τουρνιέ, ὁ όποιος ἔγραψεν ώραῖα, ὀμιλοῦσε σαγηνευτικά, εἶχε λαμπρὸν ὄνομα, καὶ ὁ όποιος ἦτο μία προσωπικότης, καὶ ὅχι πτωχὸς καὶ τυχαῖος ἀξιοματικός, μὴ ἔχον νὰ γαρίζῃ ὡς γαμήλιον δῦρον ἢ τὸ χυδαιὸν ὄνομα: Αυρέ... Κόμησα δὲ Τουρνιέ, ἔστω!... Άλλὰ κυρία Αυρέ!...

Κα BYΛΕΝ.—Καὶ ὅρομάζεται σήμερον, κυρία Βιδέν... Χήρα Βιδέν... "Ηνις πλακαλεῖ θερμῶς τὸν Πανιερότατον Αυρέ νὰ μεσολαβήσῃ εἰς τὸν κ. δὲ Τουρνιέ, μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ὑπὲρ τῆς συγγραφέως ἐνὸς βιβλίου, τοῦ όποιον τὰ ἐνδεχόμενα κέρδη θὰ γρηγορεύσουν διὰ νὰ δώσουν ὀλέχον περισσοτέρων ἄνεοιν εἰς δύο μικρὸν ὄργανον κοριτσάκια....

*Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Νὰ μεσολαβήσω παρὰ τῷ κ. δὲ Τουρνιέ! *Ἐγώ: Δι' ὑμᾶς!*

*Κα BYΛΕΝ.—Διὰ τὰ ὄργανα κοριτσάκια, τὰ όποια ἔχουν νίοθετήσει. Καὶ βεβαιωθῆτε ὅτι δὲν τὸ κάμνω ἀπὸ κενοδοξίαν! *Άλλα καθὼς γνωρίζετε, Σεβασμιώτατε, εἰς ἐν βιβλίον αἱ λέξεις «Βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας» κείνει ἐπτύπωσιν ἡ πόλησις....*

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Μάλιστα! Μάλιστα! Καταλαμβάνω... "Ε! Λοιπόν... Θὰ σκεφθῶ... (Μετὰ μικρὰν παύσιν). Ξαναβλεπόμεθα ἐπειτί ἀπὸ τόσα ἔτη... Παϊδικαὶ ἀναμνήσεις, εἴναι καὶ αὐτὰ φυτά, τὰ όποια φυτόδουνταν πάλιν... "Υπάρχει καὶ μία βοτανικὴ τῶν αἰσθημάτων, δὲν εἰν' ἔτσι, κ. Βιδέν;... Λοιπόν θὰ γράψω εἰς τὸν κ. δὲ Τουρνιέ... Θὰ προσπαθήσω μάλιστα νὰ τὸν ἰδῶ ποὺ φύγω διὰ τὴν ἐπικοπήν.

Κα BYΛΕΝ.—"Ω! Σᾶς ὑπερευχαριστῶ, Σεβασμιώτατε!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Ἐπειδὴ ὅμως ὀμιλήσατε διὰ τὸν κ. δὲ Τουρνιέ, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ἐφωτήσω κάτι;

Κα BYΛΕΝ.—Ο, τι θέλετε Σεβασμιώτατε!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—"Ε! Λοιπόν! Διατί... Ναί, διότι προδήλως... "Ο κ. δὲ Τουρνιέ σᾶς ἐπεξήγεται... Σᾶς ἐποτίμα... "Εσκέπτετο μάλιστα, καθὼς ἔλεγον, νὰ σᾶς νυμφευθῆ... —Πόσο μαρούν εἰν' ὅλα αὐτά.—Διατί δὲν συγκατετέθητε;

Κα BYΛΕΝ.—Νὰ γείνω κόμησσα... "Οπως ἐλέγατε Σεβασμιώτατε;

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Ναί... Διατί;

Κα BYΛΕΝ.—"Απλούστατα: Διότι δὲν ἀγαποῦσα τὸν κ. δὲ Τουρνιέ...

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—"Α! Αὐτὸν εἴρω περίεργον. Ἐγόμισα διὰ εἶχα μαντεύσει...

Κα BYΛΕΝ (Σιγά-σιγά).—Μαντεύσει; "Οχι, Πανιερότατε. "Οχι, δὲν εἴχατε μαντεύσει τίποτε....

*Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Τίποτε; Καὶ ὅμως ἦρα βράδυ... Καὶ τὸ θυμοῦμα τόσον καλά... "Ἐρα βράδυ... Μέσα εἰς τὸν κῆπον τῆς Νομαρχίας... Τὴν Ιην Ιονίων!... (Θυμεῦμα ἀκόμη τίνι ἱμερομηνίαν...) *Αργογημένος, περιεφερόμην... "Η μαγευτικὴ μονοικὴ τῆς ὁρχήστρας, ἔφθανεν ἔως ἐμέ, ἀπὸ τὰ ἀνοικτὰ παραθύρα... "Ακολούθουσα τὸν πλέον οποτειοὺς δρομίσκους... "Ημιηρ λυπημένος, ἀπογοητεύμενος... "Ετοι εἴναι πάντοτε, ὅταν κανεῖς, δὲν ἔχει ωρισμένον σκοπὸν τοῦ βίου.*

Πρὸ δὲ λόγου εἶχα ἀναγνώσει τὸ ποίημα ἐκεῖνο τοῦ Λαμενέ. «Νέε στρατιῶτα ποῦ πηγάνεις;» Ποῦ ἐπήγανα δὲν τὸ ἔγνωξις—Σεῖς δὲν μὲ εἴχατε παρατηρήσει, ἀλλ᾽ ἐκεὶ μέσα εἰς τὸ βάθος τοῦ κῆπου, κοντά εἰς τὸν ἀνδριάντα τοῦ «Ναπολέοντος» τοῦ Κανόβα, ἐνθυμεῖσθε; Πιστεύω θὰ ἐνδίσκεται ἀκόμη ἐκεῖ εἰς τὸν κῆπον... Ἐκτὸς ἐὰν οἱ νέοι νομάρχαι... Σᾶς ἔβλεπον καθημένην εἰς ἕνα μπάγκο καὶ συνομιλοῦσαν μετὰ τοῦ κ. δέ Τουρνιέδ, μαρχόντα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τόσον πλησίον αὐτοῦ... "Ωστε ἀπεμαρτύρησην... Διὰ παντός... Τὴν ἐπομένην ἐδήλωσα εἰς τὸν γονεῖς μου ὅτι παρηγορύμην τῆς ἰδέας τοῦ νὰ γείνω ἀξιωματικὸς καὶ δὺ ἐπεθύμουν νὰ γείνω κληρικός... Καὶ ἐφανταζόμην φεύγων, ὅτι μὲ παρηκολούθει η μελαγχολικὴ ἡχὴ μιᾶς ἀρμονίας ἀρρώστων!...

Κα ΒΥΔΕΝ.—Λοιπὸν Σεβασμιώτατε, τὸ πρᾶγμα ἡτο δὲλλος διόλου διαφορετικόν!... "Ητον ἡ ἐπωδὸς ἀποχαιρετισμοῦ ...

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—"Α!

Κα ΒΥΔΕΝ.—"Εἰλεγον, λοιπὸν ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἀκοριθῶς εἰς ἐκεῖνον τὸν μπάγκο ποῦ μὲ εἴδατε χωρὶς ἔγω νὰ μαντεύω τὴν παρονοίαν σας, ἔλεγον εἰς τὸν κ. δέ Τουρνιέδ, ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ἐγνώμητη σύζυγός του, ποτὲ... Διότι... Δὲν τὸν ἀγαποῦσσα... Καὶ διότι ἀγαποῦσσα κάποιον ἄλλον!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—"Άλλον;

Κα ΒΥΔΕΝ.—Μάλιστα, κάποιον ἄλλον... .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Καὶ αὐτὸς ὁ ἄλλος ἡτο;...

Κα ΒΥΔΕΝ.—Δὲν τὸν ὠνόμασα εἰς τὸν κ. δέ Τουρνιέδ, οὔτε καὶ αὐτὸς τὸν ἐμάντευσε. Μοῦ εἶπε μόνον, ὅτι οὐδέποτε θὰ συνεχώρει τὴν λύπην τὴν ὅποιαν τοῦ ἐπορεύησένησα. Λοιπόν, τώρα ποῦ ἐνδίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὸν παρακαλέσω.... Καταλαμβάνετε... Φοβοῦμαι... .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Φοβεῖσθε; Τί;

Κα ΒΥΔΕΝ.—Δὲν ἡξενύω... Νομίζω....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—"Α! Πτωχὴ ἀνθρωπίνη ὑπαρξία! Καταλήγει, κανεὶς πάντοτε νὰ συγχωρῇ ἡ νὰ λημοτοῦ. —Καὶ δὲν ὑπάρχει πλέον μύσος, ὅταν ἡ ματαύρης καὶ ὁ ἔρως ἔχουν σφεσθεῖ!... Τίποτε δὲν εἴραι αἰώνιον, ἐπτὸς τῆς αἰωνιότητος!... (Μικρά σιγή, δέ Επίσκοπος, ζεφυρλαζει ἀφροριμένος τὸ βιβλίον. (Αναγνώσκων) «Ροδαθῆ», «Ρόδα», Τὰ Ῥόδα παρελθόντων ἐτῶν....

Κα ΒΥΔΕΝ. (Δίαν συγκεκινημένη).—"Υπάρχουν δύος καθόλαι, αἱ ὄποιαι σιωποῦν, ἀλλὰ δὲν λησμοροῦν.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. (Ἐξακολούθων ν' ἀναγινώσκει). — Φυτὰ δηλητηριώδη: Μπελλαδόνα, ὑδοκάναμος, καπνός... Μπᾶ! Πώς καὶ ὁ καπνὸς ἀκόμη!... Περὶ... τοῦ γάμου τῶν ἀνθέων».

Κα ΒΥΔΕΝ.—"Ω! Είναι κεφάλαιον φαντασίας ἐπιστημονικῆς....

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—"Ωστε ὑπάρχουν ἀνθη νυμφευμένα;

Κα ΒΥΔΕΝ.—"Υπάρχουν μάλιστα καὶ ἀνθη ἐν χροέιν.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Θὰ τὸ διαβάσω αὐτὸ τὸ βιβλίον, μπορεῖ νὰ μάθῃ κανεὶς τόσα πράγματα... Θὰ σκέπτωμαι σᾶς διαβάζον τὸ βιβλίον σας... Πρῶτον βραβεῖον, δὲν εἰν' ἔτσι;

Κα ΒΥΔΕΝ.—"Η ἀκόμη τὸ δεύτερον ἡ τὸ τρίτον, δὲν ἀπαιτῶ τίποτε... Ο κ. δέ Τουρνιέδ είναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ... Καί, ἐὰν χάριν "Υμῶν ἐπιτύχῃ, τὰ μικρὰ δρφανά μου—θὰ σᾶς εὐλογοῦν ἀείποτε... .

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—“Ω!

Κα BYΛΕΝ.—“Οπως καὶ ἐγώ ἡ ἴδια Σεβασμώτατε, θὰ σᾶς εὐλογῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. (Λίαν συγκεκινημένος) —Μήν τὸ λέτε αὐτὸ ἀγαπητὴ κυρίᾳ. **Ἐκεῖνος**, ὁ δποῖος δφείλει νὰ εὐλογήσῃ, εἴμαι ἐγώ... Πρῶτον διότι αὐτὸ εἶναι δικαίωμά μου... Καὶ δεύτερον διότι σᾶς χρεωστῶ τὴν εὐτυχίαν, διτι ξαναέξησα ἔστω καὶ νοερῶς, μίαν ωραίαν στιγμὴν τῆς ζωῆς μου, μᾶς ζωῆς, ἡ δποία δὲν μοῦ φαίνεται πλέον ἰδική μου, ἡ δποία μοῦ φαίνεται σᾶν τῇ ζωῇ ἐνὸς ἄλλου...

Κα BYΛΕΝ.—“Ἐνὸς ἄλλου;

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. — “Ω! Υπάρχονν πάντοτε, ἔνα σωρὸ ὑπάρχεις, συγχωνεύμέναι εἰς ἔνα καὶ τὸ αὐτὸ ὄν!...”**Ε!** Λοιπὸν χάρις εἰς ἔστι, σήμερον ξαναεῖδα ἔνα ἄλλο μου ἐγώ, διὰ τὸ δποῖον δ σήμερον ἐπίσκοπος δὲν ἐρυθριᾷ... “Ἐνα ἀγαθὸν καὶ χοντὸν νέον, δ δποῖος εἶχε τόσην πεποίθησαν, τόσην πίστω...”**Ητον** δμως πολὺ ἐντροπαλὸς καὶ συνεσταλμένος, δπως τὸ εἶπατε καὶ σεῖς ἡ ἴδια....

Κα BYΛΕΝ.—“Ἄλλ’ ἵδιον, εἰς τὴν ζωήν, περοῷ κανεὶς παραπλεύρως μᾶς χαρᾶς ἡ μᾶς λύπης, διότι ἔμειψε σιωπηλός... Περιφροοῦν τὸν ἔνα, προτιμοῦν τὸν ἄλλον... Καὶ δ ἄλλος ἀγνοεῖ... Αὖτὴ εἶναι ἡ ζωή!

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—(Μετὰ μικρὰν παύσιν) Σᾶς ὑπόσχομαι διτι θὰ γράψω, ἀμέως τῶρα εἰς τὸν κ. δὲ Τουργιέρ.

Κα BYΛΕΝ. “Ω! Σᾶς εὐχαριστῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, Σεβασμώτατε!... (Κύπετι ν' ἀσπασθῆ τιν χειρά του).

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—(Παρουσιάζων αὐτῇ τὸν ἀρχιερατικὸν δακτύλιον του). **Τὸν δακτύλιον μου!** Τὸν δακτύλιον τῶν ἀρχαίων μου μὲ τὴν ἐκκλησίαν, μὲ τὴν αἰωνότητα!....

(Κτυπᾷ τὸν κφδωνα, ἡ Μαγδαληνὴ εἰσέρχεται).

ΣΚΗΝΗ V

‘Ο ‘Επίσκοπος — Κα Βυδέν — Μαγδαληνή

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.—Μαγδαληνή, ὁδήγησε τὴν κ. Βυδέν.... Καὶ, ἐὰν εἰς τὸν κῆπον ὑπάρχονν ἀκόμη τριαντάφυλλα, κάμε ἔνα μπουκέτο εἰς τὴν κ. Βυδέν, ἀγαπᾶ πολὺ τὰ ἄνθη....

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Πολὺ καλά, Σεβασμώτατε!

Κα BYΛΕΝ (Χαιρετώσα).—Σεβασμώτατε!... (“Ο ‘Επίσκοπος κάμνει ἐν νεῦμα εὐλογίας καὶ καταλίγει εἰς χαιρετισμόν, μειδῶν μελαγχολικῶς.)

“Η κ. Βυδέν καὶ ἡ Μαγδαληνὴ ἐξέρχονται.

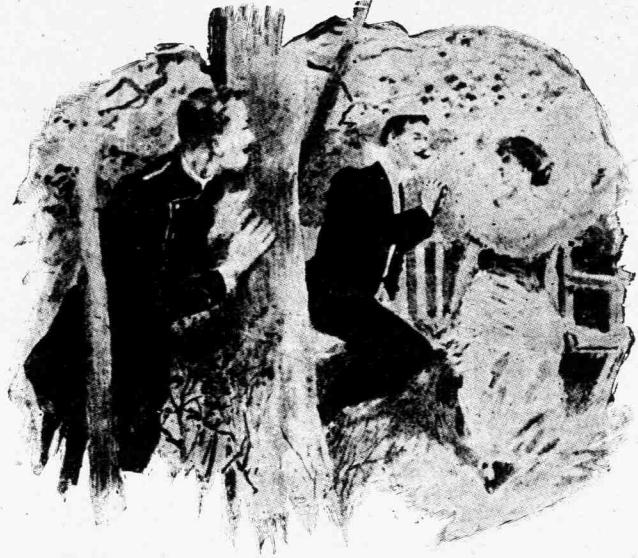
ΣΚΗΝΗ VI

‘Ο ‘Επίσκοπος μάνος

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.— Λοιπόν, ἂς μὴ ἀναβάλωμεν διτι αὔριον.... (Κάθισαι πρὸ τοῦ γραφείου του καὶ γράψει): Φίλατε ‘Υπονογέ, μ' ἐπεσκέψθη σήμερον μία εὐγενῆς καὶ ἀγαθὴ Κυρία...”**Ω!** “Οχι, ‘Υπονογέ... Καὶ ἔπειτα δὲν εἶναι πλέον ‘Υπονογέ!... (Σχίζει τὸ χαρτί). «Κύριε ‘Ακαδημαϊκέ...» “Οχι... Εἶναι πολὺ ἐπίσημον, πολὺ βαρύ... «‘Αγαπητέ μου ‘Ακαδημαϊκέ...» Πολὺ οἰκεῖον... «‘Αγαπητὲ φίλε»

... 'Ιδοι... «'Αγαπητὲ φίλε»... ("Ισταται σκεπτικός). Καὶ δῆμος, αὐτὸς μοῦ μετέβαλε τὴν ζωήν, δλην μον τὴν ζωήν!... Καὶ τί εἴναι ἡ ζωή!... 'Εξ αἰτίας αὐτοῦ δῆμος, εἶμαι σήμερον ἐπίσκοπος!... (Γράφει). «'Αγαπητὲ φίλε, μ' ἐπεισέφθη σήμε-

* ΠΑΛΑΙΑ ΣΚΗΝΗ *

•[¶] Σᾶς ἔβλεπα καθημένην εἰς τὸν κῆπον καὶ συνομιλοῦσαν μετὰ τοῦ κ. Τουρνιέ, μακρὰν ἔπειτα δύος τοὺς ἄλλους. •[¶]

φον μία εὐγενής καὶ ἀγαθὴ Κυρία, τῆς δύοις τὸ ὄφομα θὰ σᾶς ὑπερθυμίσῃ λαως...»

(Ἡ αὐλαία πίπει βραδέως, ἐνῷ ὁ Ἐπίσκοπος ἔσακολονθεῖ γράφων καὶ κινῶν τίνι κεφαλίν του....

Μετάφρασις ΚΟΥΛΑΣ Κ. ΖΕΡΒΟΥ

Jules Claretie

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ*

•[¶] ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΩΡΤΗΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ.... ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΕΩΣ •[¶]

.... Στεφανώσατε καὶ ἀνθοστολίσατε καὶ χάνατε μὲ τὰς νυμφικὰς ἀνεμώνας, μὲ τὰ λευκὰ τῆς ἀγάπης ἀνθηὶ καὶ τὰ ὅροσερὰ τὰ ἐπταπέταλα, μὲ τὰ ρόδα τὰ ἥρύπνια, μὲ ἔλα τὰ ἀνθοστάλακτα ὀρώματα καὶ τὰ πάναγνα οὐαὶ καὶ λουλούδια τοῦ βουνοῦ, χαρεστήσατε τὴν ὥραιστέραν καὶ ποιητικώτεραν ἐστήν τοῦ Παντεῖ, τὸν σιργνικώτερον καὶ γλυκύτερον μῆνα, ἀπὸ τὰς ἡμέρας τοῦ ὄποιους ξυπνοῦν μέσα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν καὶ αἱ πλέον ναρκωμέναι ἀναψινήσις καὶ ἐνθυμιζούν ὅνειρα, στιγμάς, ὥρας καὶ χρόνια ποῦ ἐκύλισαν μέσα εἰς τὴν ἀσυ-

* Σελίδες Ἀγαμημονίας: 'Ἐκ τοῦ Λεγκώματος τῆς ἐν Ἡάρων ανημονιάτης ζώνης Ηηγελόπης Γ. Στεφανοπούλου, ἦδη συνέγον τοῦ αὐτοῦ ἐγκρίτον φίλον τῆς «Ποικίλης Στοᾶς», διακεκομένον Μηχανικοῦ καὶ Λευθυντοῦ τοῦ Αεριόφωτος καὶ τῶν Τροχιοδρόμων κ. Π. Ν. Παπαδημητρίου.